

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym 27 lutego 2019 roku M. K. wniósł o zasądzenie od pozwanej (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 5.381,20 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 21 lutego 2019 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że dochodzona kwota stanowi różnicę pomiędzy wypłaconą mu nagrodą jubileuszową za 30 lat pracy w pozwanej spółce a kwotą określoną przez niego na podstawie pkt 3 załącznika nr 9 do Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla (...) S.A. oraz § 14 ust. 1-3 tego Układu (dalej: (...)).

Odpowiadając na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu. Podniosła, że pojęcie wynagrodzenia zasadniczego w rozumieniu ust. 1 §14 Układu obowiązywało od dnia zawarcia (...) do 31 grudnia 2013 roku, a następnie od 1 stycznia 2014 roku wynagrodzenie zasadnicze było ustalane poprzez włączenie świadczeń dodatkowych do wynagrodzenia zasadniczego, co oznacza, że postanowienia (...) odwołujące się do wynagrodzenia zasadniczego należy rozumieć jako odwołujące się do wynagrodzenia przysługującego pracownikowi w dniu 31 grudnia 2013 roku. Ponadto Protokołem Dodatkowym NR 1 do (...) z dnia 1 czerwca 2016 roku zmieniono treść Załącznika Nr 9 pkt 3 (...) poprzez zastąpienie słów „wynagrodzenie zasadnicze ustalone zgodnie z § 14 ust. 1 i 2” słowami „wynagrodzenie zasadnicze, jakie przysługiwało pracownikowi w dniu 31 grudnia 2013 roku” (§ 1 ust. 22 Protokołu). Pozwana zaznaczyła, że powyższa zmiana miała charakter interpretacyjny. Ustęp 3 załącznika nr 9 (...) odwoływał się bowiem wyraźnie jedynie do § 14 ust. 1 (...), a nie do ust. 3, co nakazuje przyjąć, że to wynagrodzenie zasadnicze wskazane w § 14 ust. 1 stanowi podstawę obliczenia nagrody jubileuszowej. Pozwana wskazała również, że decydująca o tym, jak należy rozumieć przedmiotowe postanowienia, powinna być autorska wykładnia dokonana przez sygnatariuszy (...), odwołując się w tym zakresie do Wspólnych wyjaśnień stron w sprawie wykładni treści postanowień (...) z dnia 13 marca 2019 roku, w których zapisano, że taka właśnie interpretacja spornych zapisów była zgodna z intencją i zamiarem stron.

Pismem złożonym w dniu 1 sierpnia 2019 roku powód podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie. Zakwestionował stanowisko pozwanej, jakoby przysługiwała mu nagroda jubileuszowa, dla wyliczenia której przyjęto wynagrodzenie zasadnicze w ujęciu wąskim, bez uwzględnienia dodatku stażowego i premii regulaminowych, odwołując się do treści § 14 ust. 1-3 (...) i pkt 3 załącznika nr 9 do (...). Podniósł także, że Protokół Dodatkowy Nr 1 z dnia 1 czerwca 2016 roku nie miał do niego zastosowania, bowiem nabył on prawo do nagrody jubileuszowej w dniu 28 lutego 2016 roku. Powód zaznaczył, że pozwana nie wykazała, aby zmieniła powodowi warunki pracy i płacy w drodze wypowiedzenia warunków pracy i płacy po zawarciu Protokołu Dodatkowego. Powód sprecyzował także żądanie pozwu wskazując, że na kwotę 5.381,20 zł składają się należność główna w kwocie 4.460 zł oraz odsetki ustawowe za opóźnienie za okres od 11 marca 2016 roku do 20 lutego 2019 roku w kwocie 921,20 zł. Powód akcentował nadto, że układy zbiorowe pracy są aktami normatywnymi, a nie czynnościami prawnymi w rozumieniu prawa cywilnego. Mają zatem do nich zastosowanie ogólne zasady interpretacji norm prawnych, a nie zasady wykładni oświadczeń woli stron czynności prawnej. Jednocześnie podniósł, że Wyjaśnienia z dnia 19 marca 2019 roku sporządzone zostały na potrzeby postępowań sądowych, a jako niezawarte w (...) nie mogą obowiązywać wstecz i nie mają zastosowania do dochodzonego roszczenia.

Pismem z dnia 10 marca 2020 roku pozwana podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko procesowe oraz wskazała, że Wyjaśnienia sygnatariuszy (...) zostały sporządzone w wyniku inicjowania kolejnych postępowań sądowych i stało się jasne, że postanowienia (...) mogą nie być interpretowane w jednoznaczny sposób. Ponadto podniosła, że przy interpretacji (...) należy w pierwszej kolejności brać pod uwagę literalne brzmienie przepisów, zgodną wolę i zamiar stron, a w ostatniej kolejności dotychczasową praktykę ich stosowania.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. K. jest zatrudniony w (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W. (i u jej poprzedników prawnych) od 2 września 1985 roku. Aktualnie jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieoznaczony na stanowisku elektromontera kwalifikowanego z uprawnieniami do prowadzenia pojazdów szynowych.

Od 1 stycznia 2013 roku wynagrodzenie zasadnicze M. K. wynosiło 1.710 zł.

W dniu 28 lutego 2016 roku M. K. nabył prawo do nagrody jubileuszowej za 30 lat pracy. Nagroda została mu wypłacona w wysokości 6.840 złotych wraz z wynagrodzeniem za luty 2016 roku.

Bezsporne, a nadto dowód:

- lista wynagrodzeń za luty 2016 r. - k. 6,
- umowy o pracę - k. B1/1 i B1/3 akt osobowych,
- informacja z dnia 31 października 2012 r. – k. B7/43 akt osobowych,
- porozumienie zmieniające warunki pracy i płacy - k. B7/47 akt osobowych,
- informacja z dnia 18 lutego 2016 r. - k. B9/4 akt osobowych.

W (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W. obowiązuje Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy dla pracowników (...) S.A. z dnia 20 czerwca 2013 roku, zwany dalej Układem, który wszedł w życie 23 października 2013 r.

Zgodnie z § 14 Układu:

1. Pracownikowi przysługuje za wykonaną pracę miesięczne wynagrodzenie zasadnicze, wynikające z jego grupy zaszeregowania i stawki miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego, odpowiadające tej grupie oraz inne składniki wynagrodzenia, określone w Układzie.
2. Zaszeregowanie pracownika do odpowiedniej grupy wynagrodzenia zasadniczego ustala się zgodnie z Tabelą stanowisk, kwalifikacji i zaszeregowania pracowników, stanowiącej załącznik nr 1 do Układu.
3. Do wynagrodzenia zasadniczego ustalanego zgodnie z ust. 1 i 2 wlicza się także dodatek za staż pracy, o którym mowa w § 15 pkt 2 oraz premie regulaminowe. Dopiero po takim wyliczeniu ustala się wysokość pozostałych składników wynagrodzenia określonych w układzie.

W myśl § 82 Układu treść Układu wyjaśniają wspólnie jego strony.

Z kolei zgodnie z § 88:

1. Układ wchodzi w życie z dniem jego zarejestrowania, poza § 15 pkt 5), który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2014 roku.
2. Wejście w życie układu nie może spowodować obniżenia wynagrodzenia pracownika.

Zgodnie z ust. 3 Załącznika nr 9 do Układu podstawę wymiaru nagrody jubileuszowej dla pracowników, pozostających w stosunku pracy ze Spółką przed wejściem w życie niniejszego Układu, stanowi przez okres 4 lat liczonych od dnia wejścia w życie niniejszego Układu, wynagrodzenie zasadnicze ustalone zgodnie z § 14 ust. 1 i 2. Po upływie wskazanego okresu podstawa wymiaru nagrody jest zgodna z ust. 4. Z kolei w myśl ust. 8 pkt 4 załącznika nr 9, nagroda jubileuszowa po 30 latach pracy wynosi 400% wynagrodzenia.

Bezsporne, a nadto dowód:

- (...) z dnia 20 czerwca 2013 r. - k. 9 -22 i k. 48-52,

- powiadomienie o wpisaniu układu do rejestru - k. 53.

Od dnia 1 stycznia 2014 r. wynagrodzenie zasadnicze M. K. wyniosło 2.735 zł, a w jego skład weszły premie regulaminowe oraz inne dodatki wynikające z premii regulaminowej, dodatek stażowy oraz premie z innych tytułów.

Bezsporne, a nadto dowód:

- Porozumienie zmieniające warunki pracy i płacy – k. B7/46 akt osobowych.

W dniu 1 czerwca 2016 roku (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. zawarła z działającymi u niej związkami zawodowymi Protokół Dodatkowy nr 1 do Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla pracowników (...) S.A. zawartego w dniu 20 czerwca 2013 roku. Zgodnie z § 1 ust. 22 tego Protokołu słowa „ustalone zgodnie z § 14 ust. 1 i 2” zawarte w zał. 9 pkt 3 (...) zastępuje się sformułowaniem „jakie przysługiwało pracownikowi w dniu 31.12.2013 r.”. Zgodnie z § 2 protokół dodatkowy wchodzi w życie z dniem rejestracji. Protokół został zarejestrowany w dniu 21 lipca 2016 roku.

Bezsporne, a nadto do wód:

-protokół dodatkowy - k. 54-55,

-powiadomienie o wpisaniu protokołu dodatkowego do rejestru - k. 56.

W dniu 13 marca 2019 roku (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. oraz działające w niej organizacje związkowe sporządziły Wspólne wyjaśnienia stron w sprawie wykładni treści postanowień Zakładowego Układu Zbiorowego pracy dla pracowników (...) S.A. zawartego w dniu 20 czerwca 2013 roku w W., w których wskazano, że wprowadzając Układ, z dniem jego wejścia w życie wszystkie postanowienia wynikające z Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla (...) sp. z o.o. z dnia 28 stycznia 2003 roku przestały obowiązywać, a nowe wynagrodzenie zasadnicze pracowników, obowiązujące od 1 stycznia 2014 roku zostało powiększone poprzez włączenie bezpośrednio do jego podstawy następujących dodatków:

-premii regulaminowej oraz innych dodatków wynikających z premii regulaminowej,

-dodatku stażowego w wysokości przysługującej na dzień 31.12.2013 roku,

-premii z innych tytułów.

W związku z powyższym wprowadzając do załącznika nr 9 postanowienie: „Podstawę wymiaru nagrody dla pracowników, pozostających w stosunku pracy ze Spółką przed wejściem w życie niniejszego Układu, stanowi przez okres 4 lat liczonych od dnia wejścia w życie niniejszego Układu, wynagrodzenie zasadnicze ustalane zgodnie z § 14 ust. 1 i 2. Po upływie wskazanego okresu podstawa wymiaru nagrody określana jest zgodnie z ust. 4”- wolą stron Układu było, aby podstawę naliczania zarówno do nagrody jubileuszowej, jak i odprawy emerytalnej stanowiło wynagrodzenie zasadnicze, jakie pracownik otrzymywał na dzień 31.12.2013 roku, tj. przed włączeniem do jego podstawy ww. dodatków. Rozumiejąc jednak, że powyższe postanowienia mogą być niezrozumiałe, strony postanowiły zawrzeć Protokół Dodatkowy nr 1, który obowiązuje od 21 lipca 2016 roku.

Bezsporne, a nadto dowód:

- Wspólne wyjaśnienia stron - k. 45-46.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo okazało się bezzasadne.

Przedstawione powyżej ustalenia faktyczne pozostawały bezsporne, a Sąd poczynił je na podstawie dowodów z dokumentów (szczegółowo wymienionych w pierwszej części uzasadnienia), których prawdziwości nie kwestionowała żadna ze stron i których wiarygodność nie budziła również zastrzeżeń sądu.

Na podstawie art. 235² pkt 5 k.p.c. Sąd pominął dowodów z zeznań świadków A. Ł., A. N. i M. S., które miały służyć wyjaśnieniu woli stron (...). W ocenie Sądu wystarczającym dowodem w tym zakresie były Wspólne wyjaśnienia stron w sprawie wykładni treści postanowień Zakładowego Układu Zbiorowego pracy dla pracowników (...) S.A. zawartego w dniu 20 czerwca 2013 roku w W.. Sąd miał przy tym na uwadze, że zgodnie z treścią art. 241⁶ § 2 k.p. treść wyjaśnień jest wiążąca dla stron układu. Mając na względzie powyższe, a także okoliczność, iż rozstrzygnięcie niniejszej sprawy Sąd oparł przede wszystkim na literalnym brzmieniu zapisów zawartych w (...) (o czym szerzej poniżej), Sąd pominął wnioski o przeprowadzenie dowodu z zeznań ww. świadków wnioskowanych przez stronę pozwaną.

Podstawę roszczenia powoda stanowiły postanowienia (...) z dnia 20 czerwca 2013 roku oraz Załącznika Nr 9 do Układu, przy czym w myśl art. 9 § 1 k.p. układy zbiorowe pracy stanowią jedno ze źródeł prawa pracy.

Między stronami bezsporne było, że powodowi przysługiwała nagroda jubileuszowa, jak również, że została ona wypłacona w wysokości 6.840 zł (przy przyjęciu jako podstawy wynagrodzenia zasadniczego w wysokości obowiązującej od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.).

Przedmiot sporu dotyczył natomiast sposobu interpretacji ust. 3 załącznika nr 9 do Układu w połączeniu z § 14 ust. 1, 2 i 3 Układu. Powód wywodził, że na gruncie przywołanych postanowień podstawę obliczenia nagrody jubileuszowej powinno stanowić wynagrodzenie zasadnicze, obejmujące dodatek stażowy i inne nagrody regulaminowe, natomiast pozwana podnosiła, że podstawę wymiaru nagrody jubileuszowej stanowiło wynagrodzenie zasadnicze niepowiększone o te elementy, przysługujące mu na dzień 31 grudnia 2013 roku.

W ocenie Sądu analiza treści ust. 3 załącznika nr 9 do Układu w zw. z art. § 14 ust. 1 i 2 Układu wyklucza przyjęcie, by podstawę wymiaru nagrody jubileuszowej miało stanowić wynagrodzenie zasadnicze powiększone o dodatek stażowy oraz premie regulaminowe przysługujące powodowi w czasie nabycia prawa do nagrody.

W pierwszej kolejności, odwołując się do literalnego brzmienia analizowanej regulacji, należy wskazać, że § 14 ust. 1-3 Układu określa kompleksowo składniki wynagrodzenia zasadniczego, stanowiąc w ust. 3, że obejmuje ono również dodatek stażowy i premie regulaminowe. Z kolei ust. 3 załącznika nr 9, określający sposób obliczenia nagrody jubileuszowej w czteroletnim okresie przejściowym, w trakcie którego powód nabył prawo do nagrody jubileuszowej, wskazywał, że podstawę wymiaru nagrody stanowiło wynagrodzenie zasadnicze, jednakże obliczone jedynie zgodnie z § 14 ust. 1 i 2, a zatem bez składników wymienionych w ust. 3. Zdaniem sądu, gdyby zamiarem stron Układu było, aby podstawę wymiaru nagrody jubileuszowej stanowiło wynagrodzenie zasadnicze obejmujące również dodatek stażowy i premie regulaminowe, odesłanie zawarte w ust. 3 Załącznika nr 9 powinno albo w sposób generalny wskazywać na § 14 Układu, albo wyszczególnić wszystkie jego ustępy. W konsekwencji Sąd doszedł do przekonania, iż już literalne brzmienie postanowień Układu wskazywało, że „wynagrodzenie zasadnicze” stanowiące podstawę wymiaru nagrody jubileuszowej miało węższy zakres, niż „wynagrodzenie zasadnicze” otrzymywane comiesięcznie przez pracowników od 1 stycznia 2014 roku i nie obejmowało dodatku stażowego i premii regulaminowych.

Po drugie, za takim rozumieniem postanowień Układu przemawiają także dotychczasowa praktyka stosowania jego postanowień (wynikająca z licznych orzeczeń sądowych przedkładanych przez obie strony procesu) i zgodny zamiar stron (...) wynikający z Wyjaśnień dodatkowych.

Jak stanowi art. 241⁶ § 1 i 2 k.p. treść postanowień układu wyjaśniają wspólnie jego strony. Wyjaśnienia treści postanowień układu, dokonane wspólnie przez strony układu, wiążą także strony, które zawarły porozumienie o stosowaniu tego układu. Wyjaśnienia udostępnia się stronom porozumienia.

Faktycznie, jak trafnie wskazano w uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2004 roku w sprawie o sygn. akt III PZP 12/03, wyjaśnienia treści postanowień układu zbiorowego pracy dokonane wspólnie przez jego strony na podstawie art. 241⁶ § 1 k.p. nie są wiążące dla sądu. Nie oznacza to jednakże, że nie mają one znaczenia dla interpretacji postanowień układów zbiorowych. Sąd podziela stanowisko wyrażone w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 26 lipca 2011 roku w sprawie o sygn. akt I PK 27/11, zgodnie z którym w drodze wyjątku i z dużą ostrożnością, możliwe jest posiłkowe stosowanie do wykładni postanowień aktów autonomicznego prawa pracy art. 65 k.c. w związku z art. 300 k.p. Wyjaśnienie postanowień układu zbiorowego pracy powinno uwzględniać przede wszystkim reguły wykładni językowej. Rozstrzygnięcie wątpliwości interpretacyjnych nie powinno jednak pomijać woli i zamiaru stron układu, a także praktyki dotychczasowego stosowania jego spornych postanowień. W odniesieniu do wyjaśniania treści postanowień układów zbiorowych pracy ma zastosowanie przepis art. 241⁶ § 2 k.p. Do interpretacji norm układowych mają zastosowanie ogólne zasady interpretacji norm prawnych (skoro (...) stanowi źródło prawa), jednak znaczenie ma w tym przypadku również wykładnia skierowana na ustalenie celu, woli i zamiaru stron układu.

Sąd zgadza się ze stroną powodową, iż zmiana treści (...) dokonana Protokołem Dodatkowym nr 1 z dnia 1 czerwca 2016 r. nie dotyczyła powoda, gdyż uprawnienia do odprawy emerytalnej nabył on z dniem 28 lutego 2016 r. Zamiar stron układu w zakresie przyjęcia do podstawy wyliczenia nagrody jubileuszowej wynagrodzenia bez premii regulaminowej i dodatku stażowego wynikał jednak wprost z literalnej wykładni zapisów (...), która korespondowała z wykładnią dokonaną przez same strony (...), które są nią związane (a zatem, co należy powtórzyć, zawnioskowane przez stronę pozwaną przesłuchanie świadków na okoliczności dotyczące zamiaru i intencji stron (...) należało uznać za zmierzające jedynie do przedłużenia postępowania), a z której wprost wynikało, że zamiarem stron przy zawieraniu (...) było, by dodatek za staż pracy oraz premie regulaminowe nie stanowiły podstawy do naliczania nagrody jubileuszowej.

Mając na względzie wszystko powyższe Sąd doszedł do przekonania, że powodowi przysługiwała nagroda jubileuszowa w wysokości czterokrotności wynagrodzenia zasadniczego przysługującego mu na dzień 31 grudnia 2013 roku (tj. przed 1 stycznia 2014 r., kiedy do jego wynagrodzenia zasadniczego wliczono dodatek za staż pracy oraz premie regulaminowe). Wynagrodzenie zasadnicze powoda wynosiło w tym czasie 1.710 złotych, a jego czterokrotność 6.840 zł i taką też kwotę pozwana wypłaciła mu tytułem nagrody jubileuszowej.

W konsekwencji Sąd oddalił powództwo, o czym orzeczono w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach procesu orzeczono zgodnie z art. 102 k.p.c., w myśl którego w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. W ocenie Sądu za przyjęciem, że w niniejszej sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek uzasadniający odstąpienie od ogólnej reguły ponoszenia kosztów procesu, przemawia fakt, że postanowienia Układu, z których powód wywodził swoje roszczenie, mogły budzić wątpliwości interpretacyjne, o czym świadczy sporządzenie Protokołu Dodatkowego nr 1 i Wspólnych wyjaśnień stron, jak również okoliczność, że spory powstałe na gruncie tych postanowień nie są rozstrzygane jednolicie. Powyższe mogło zatem uzasadniać subiektywne przekonanie powoda o słuszności jego stanowiska.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)